

Związek Zawodowy
Celnicy PL

Nysa, dnia 24.12.2014r.

ZZ Celnicy PL-97/14

Pan Jacek Kapica
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Szef Służby Celnej

Szanowny Panie Ministrze.

W nawiązaniu do pisma nr SC4/0311/25/2014/JBO z dnia 08 grudnia 2014 r. Ministerstwa Finansów dot. *zmiany rozporządzenia w sprawie warunków otrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy celnych oraz wysokości tych dodatków* poniżej przedstawiamy propozycję zmian w zapisach przedmiotowego rozporządzenia o treści:

- w § 5 dopisać nowy pkt. o nr 6 w brzmieniu:

§ 5 pkt. 6. Dodatkiem do uposażenia zasadniczego funkcjonariusza, uzasadnionym szczególnymi właściwościami, kwalifikacjami i umiejętnościami, jest dodatek za pełnienie służby w warunkach specyficznych i uciążliwych

(patrz uzasadnienie do nowego §10a)

Skreśla się § 6

§ 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

Warunkiem otrzymywania dodatku, o którym mowa w § 5 pkt 2, jest wykonywanie zadań kontrolnych lub sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem tych zadań, odpowiednio przez:

- 1) funkcjonariusza,
- 2) naczelnika wydziału, zastępcę naczelnika wydziału, kierownika referatu oraz dowódcę jednostki pływającej

- w komórce zwalczania przestępczości w izbie celnej, **oddziale celnym, komórce dozoru oraz kontroli gier w urzędzie celnym.**

Uzasadnienie zmiany § 7 ust. 1

Propozycja wprowadza dodatek w wysokości 0,267 mnożnika kwoty bazowej we wszystkich oddziałach celnych i komórkach dozoru i kontroli gier

§ 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. 1. warunkiem otrzymania dodatku, o którym mowa w § 5 pkt 5, jest wykonywanie:

pkt.1 - okresowo zwiększonych obowiązków służbowych i **okresowo powierzonych dodatkowych zadań nie wynikających z podstawowej karty opisu stanowiska służbowego, które w przypadku przeprowadzenia opisu i wartościowania odpowiadałyby wyższemu stanowisku służbowemu od zajmowanego przez funkcjonariusza**

pkt.2 - **okresowo zwiększonych obowiązków służbowych i okresowo powierzonych dodatkowych zadań nie wynikających z podstawowej karty opisu stanowiska służbowego, które w przypadku przeprowadzenia opisu i wartościowania nie odpowiadałyby wyższemu stanowisku służbowemu od zajmowanego przez funkcjonariusza**

pkt.3 - zadań o wysokim stopniu **trudności i** złożoności, odpowiedzialności lub ryzyka

§ 10. Ust. 1a.

Wysokość dodatku, o którym mowa w § 10.1.1 wynosi 300zł proporcjonalnie do sumy dni wypełniania okresowo zwiększonych obowiązków służbowych nie wynikających z podstawowej karty opisu stanowiska służbowego odpowiadających **stanowisku wyższemu o jedno stanowisko od stanowiska zajmowanego przez funkcjonariusza**, w tym korzystania z urlopu wypoczynkowego, dodatkowego urlopu wypoczynkowego lub krótkoterminowego urlopu wypoczynkowego przez funkcjonariusza w danym miesiącu

§ 10. Ust. 1b.

Wysokość dodatku, o którym mowa w §10.1.1 wzrasta o kolejne 300zł wraz z każdym kolejnym stanowiskiem

§ 10. Ust. 1c.

Kierownik urzędu przy każdym okresowym przeniesieniu funkcjonariusza lub powierzeniu mu pełnienia obowiązków w innym miejscu służby, zobowiązany jest w terminie 7 dni dokonać hipotetycznego zwartościowania nowego stanowiska, w celu określenia wysokości dodatku, o którym mowa w § 10.1.1.

§ 10. Ust. 1d

Kierownik urzędu wypłaca dodatek w terminie 14 dni od dnia przeniesienia lub powierzenia pełnienia obowiązków w nowym miejscu służby

Ust. 2. Dodatek, o którym mowa w § 5 pkt 5, **jest przyznawany** jedynie za czas wykonywania obowiązków lub zadań określonych w ust. 1. **Dodatek za wykonywanie zadań określonych w § 10 ust. 1 jest przyznawany za okres od zlecenia wykonywania zadań spełniających kryteria na czas ich realizacji lub do zwartościowania stanowiska funkcjonariusza uwzględniającego stopień trudności i w wysokości wynikającej z wartości realizowanych dodatkowych zadań.**

Ust.3 otrzymuje brzmienie:

Zasadność otrzymywania dodatku, o którym mowa w §5pkt.5, jest weryfikowana co najmniej raz na rok, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych działających w jednostce organizacyjnej. Kierownik urzędu zwracając się do związków zawodowych o opinię przedstawia wykaz funkcjonariuszy, którym zamierza przyznać dodatek w danym roku z podaniem jego wysokości i paragrafu z którego przysługuje dodatek

Ust.4 otrzymuje brzmienie:

Dodatek, o którym mowa w §5 pkt.5, z wyjątkiem sytuacji określonych w §10.1.1 jest wypłacany w kwocie nieprzekraczającej 40% uposażenia zasadniczego

Uzasadnienie zmiany § 10. :

pkt 1 - dotyczy funkcjonariuszy celnych wykonujących okresowo zwiększone obowiązki służbowe zadania nie wynikające z podstawowej karty opisu stanowiska służbowego tylko np. tzw. czasowe przeniesienia specjalistów do wykonywania zadań eksperckich lub tzw. zastępstwa kierowników zmian przez specjalistów czy młodszych ekspertów albo zastępstwa dyspozytorów przez specjalistów itp. przypadki

pkt 2 - dotyczy funkcjonariuszy celnych wykonujących okresowo dodatkowe zadania nie wynikające z podstawowej karty opisu stanowiska służbowego m.in. tzw. zastępstwo w wyniku choroby lub innej nieobecności funkcjonariusza, które nie powodowałyby w razie zwartościowania zmiany stanowiska na wyższe oraz okresowe zastępowanie np. osób pełniących funkcję dyspozytorów, gdy nie powodowałoby to zmiany stanowiska na wyższe, gdyby zostało przeprowadzone wartościowanie, np. młodszy ekspert nie mający w zakresie obowiązków zadań dyspozytora, a przesunięty okresowo do wykonywania takich zadań i inne tego typu

pkt 3 – zadań o wysokim stopniu **trudności i** złożoności, zgodny z zapisem zawartym w Zarządzeniu nr 40 z dnia 14 października 2013 r. Ministra Finansów *w sprawie zasad dokonywania opisów i wartościowania stanowisk służbowych funkcjonariuszy celnych.*

- dopisać § 10a w brzmieniu:

§ w 10a pkt.1

Warunkiem otrzymywania dodatku, o którym mowa w § 5 pkt.6 jest wykonywanie zadań w warunkach specyficznych i uciążliwych odpowiednio przez funkcjonariuszy Centrum Informacji Służby Celnej oraz Wydziału Wsparcia Systemów Centralnych HELP DESK, wykonujących zadania w zakresie ciągłego kontaktu z klientem.

§ w 10a pkt.2

Wysokość dodatku, o którym mowa w § w 10a pkt.1 ustala się z zastosowaniem mnożnika kwoty bazowej w wysokości 0,267, proporcjonalnie do sumy dni pełnienia służby, w tym korzystania z urlopu wypoczynkowego lub krótkoterminowego urlopu wypoczynkowego przez funkcjonariusza w danym miesiącu

Uzasadnienie do zmiany §5 pkt.6 i 10a:

Proponowana zmiana umożliwi przyznanie dodatku specjalnego w komórkach realizujących Zadania Centralne w Wydziale Centrum Informacji Służby Celnej oraz w Wydziale Wsparcia Systemów Centralnych HELP DESK, funkcjonariuszom wykonujących zadania w słuchawkach.

Specyfika zadań wykonywanych przez funkcjonariuszy pełniących służbę w wyżej wymienionych komórkach, polega głównie na ciągłym, słownym kontakcie z Klientem, oczekującym na uzyskanie informacji we wszystkich istniejących obszarach zagadnień

celnych, podatkowych oraz w szerokim zakresie systemów informatycznych. Podołanie tym zadaniom, poza szeroką wiedzą merytoryczną i doskonałą znajomością systemów informatycznych i prowadzeniem rozmowy w językach obcych (InfoSC), wymaga od funkcjonariuszy posiadania trudnej umiejętności ciągłej rozmowy z Klientem, przy równoczesnym korzystaniu z monitora komputerowego i słuchawek.

Uciążliwość wykonywania tych specyficznych zadań skutkuje występowaniem wysokiego poziomu napięcia psychicznego u funkcjonariuszy oraz niedogodności fizycznych spowodowanych wymuszeniem określonej nienaturalnej pozycji ciała (problem uwzględniony w przepisach BHP).

Przyznanie funkcjonariuszom wykonującym zadania w słuchawkach, dodatku „słuchawkowego”, rekompensowałoby uciążliwość całodziennych rozmów z użyciem słuchawek.

Dodatek o którym mowa powyżej, jako nowoczesne narzędzie motywujące i rekompensujące uciążliwość pracy na stanowiskach wymagających stałego używania słuchawek, obowiązuje w wielu instytucjach i firmach z powodzeniem spełniając swoje zadanie.

Zauważyć należy, iż w wyżej cytowanym rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 8 kwietnia 2011 r., nie uwzględniono funkcjonariuszy pełniących służbę w Wydziałach InfoSC i Wsparcia Systemów Centralnych.

Prawdopodobną przyczyną takiego stanu rzeczy był fakt, iż w roku 2011 Wydziały te były na etapie organizacji i trudno było ocenić całościowo specyfikę ukształtowaną przez praktykę.

UZASADNIENIE

Zgodnie z intencją autora projektu, aby wprowadzić regulacje umożliwiające przyznanie dodatku funkcjonariuszom wykonującym kontrolę automatów, proponuje się uregulowanie świadczenia jako dodatku kontrolnego, który otrzymują obecnie funkcjonariusze w komórkach zwalczania przestępczości. Czynności wykonywane przez funkcjonariuszy oddziałów celnych, w tym dozoru i tzw. prewencji targowiskowej, mają taki sam charakter jak wykonywane przez komórki zwalczania przestępczości tj. wszyscy wykonują czynności kontrolne ze wszelkimi konsekwencjami w zakresie trudności, narażenia na trudne warunki służby oraz niebezpieczeństwo oraz występowanie ryzyka korupcyjnego. Dyskryminacją jednej grupy jest obecnie inne traktowanie, gdy stawiane są wobec wszystkich te same wymagania i wykonują te same czynności. Propozycja Związku ma na celu ustalenie obiektywnych,

stabilnych i równych warunków otrzymywania dodatku. Proponowane przez autora projektu rozwiązanie uzależnia przyznanie dodatku od uznaniowości przełożonego, wprowadza uznaniowe i nieprecyzyjne kryterium „ryzyka”, daje pełną dowolność Dyrektorom w przyznawaniu dodatku. To zaś daje gwarancję, że będą pojawiać się nieprawidłowości, oskarżenia o kumoterstwo i nepotyzm i de facto projekt przyniesie skutek odwrotny od zamierzonego, a więc będzie demotywował wielu funkcjonariuszy wykonujących w rzeczywistości te same zadania. Powyższe jest potwierdzone wieloletnią praktyką, gdyż już od wielu lat obowiązuje tzw. dodatek specjalny i nie jest wypłacany ogromnej większości funkcjonariuszy, którzy zgodnie z brzmieniem rozporządzenia okresowo wykonują zwiększone obowiązki służbowe lub są im powierzane zadania o wysokim stopniu złożoności lub odpowiedzialności.

W niniejszym projekcie proponuje się także, co jest naturalną i logiczną konsekwencją powyższego, zwiększenie dodatku dla funkcjonariuszy pełniących służbę w oddziałach celnych granicznych do wysokości 0,267 mnożnika kwoty bazowej.

Kolejna uwaga dotyczy doprecyzowania w §10 kryteriów, w których przyznaje się dodatek do sytuacji, w których stopień złożoności i zakres zadań nie jest uwzględniony w opisie stanowiska. Propozycja przewiduje §10.1.1 możliwość przyznania dodatku tylko w razie wykonywania zadań ponad zadania, określone dla stanowiska służbowego jakie posiada funkcjonariusz, w szczególności proponuje się obowiązek przyznania dodatku funkcjonariuszom przeniesionym do wykonywania zadań na stanowiskach wyższych, niż zajmowane. Proponuje się stały dodatek 300zł za każde wyższe stanowisko.

Ideą całego procesu wartościowania było dostosowanie stanowisk jakie nadano funkcjonariuszom do realizowanych zadań. Skoro nie jest to przestrzegane i ze względu na konieczność zapewnienia sprawnego i terminowego realizowania zadań przez Służbę Celną, funkcjonariusze o niższych stanowiskach, czasowo realizujący zadania z zakresu wyższych stanowisk, powinni otrzymywać z tego tytułu dodatek.

W §10.1.2 proponuje się dodatek, którego wysokość będzie określał kierownik urzędu i będzie on dotyczył takich sytuacji gdy funkcjonariusz ma zwiększone zadania i obowiązki ponad zakres wynikający z kart zakresu obowiązków służbowych, jednak zwartościowanie wraz z ww. nowymi zadaniami i obowiązkami nie powodowałoby zmiany stanowiska na wyższe

Przedstawiamy nadto zmianę brzmienia §10 Ust.3. Jest to uzasadnione, ponieważ jak wspomniano rozporządzenie działa wiele lat i prawo w nim określone – właśnie w § 10.1. pkt.1 i 2 jest nierealizowane lub jest realizowane, ale tylko w bardzo ograniczonym zakresie. Większość funkcjonariuszy nie otrzymuje dodatku określonego w tym przepisie, mimo iż spełnia warunki do jego otrzymywania. W jednostkach Służby Celnej mamy niestety także do czynienia z licznymi przypadkami fikcyjnego potwierdzania realizowanych zadań w kartach zakresów obowiązków i kartach opisu i wartościowania stanowisk służby. Dlatego zasadne jest uwzględnienie w rozporządzeniu roli Związków Zawodowych, które znają takie sytuacje, często je sygnalizują, jednak interwencje te nie są uwzględniane. Zasadne jest ujęcie konieczności wyrażenia opinii przez Związek Zawodowy w randze normy prawnej, gdyż to na pewno przyczyni się do większej transparentności w zakresie przyznawania dodatków.

W propozycji Związku przedstawiamy dodatkowo propozycję zmiany §10 Ust.4, gdyż przyznanie dodatku nie może być uzależnione od wysokości posiadanych środków na uposażenie, ponieważ często takich środków brak w dyspozycji kierownika jednostki organizacyjnej, albo są niewystarczające. Minister Finansów powinien zabezpieczyć odpowiednie środki, na realizację niniejszego projektu.

Projekt rozporządzenia nie rozwiązuje wciąż sytuacji masowego naruszania przepisów prawa, gdy funkcjonariusz przesunięty/przeniesiony/oddelegowany wykonuje zadania z zakresu stanowisk wyższych od stanowiska, które posiada - i odbywa się to ponad okres ustawowy umożliwiający czasowe przesunięcie/przeniesienie/oddelegowanie czy powierzenie pełnienia obowiązków(gdyby nowe stanowisko zostało rzetelnie, zgodnie ze stanem faktycznym zwartościowane, to nowe stanowisko służby funkcjonariusza, na które został okresowo przesunięty byłoby wyższe). Projekt rozporządzenia dotyczy bowiem tylko okresowo zwiększonych obowiązków i zadań i nie może regulować kwestii przeniesienia na stałe lub dłuższego niż prawnie przewidziane, gdyż w sytuacji każdego przeniesienia na stałe powinno nastąpić ponowne, zgodne ze stanem faktycznym zwartościowanie stanowiska i nadanie funkcjonariuszowi wyższego stanowiska.

Z poważaniem
Sławomir Siwy
Przewodniczący
ZZ Celnicy PL

/ - /